

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

Art. I. De Sequestrationis Natura, Decreto & Effectu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62656)

tium hoc, cum eam emerit, ignoravit, pretium à venditore recuperabit, atque insuper tertiam ejus partem, sibi ab eodem præstandam, ob dolum & sui deceptionem. *l. fm. cit. §. 1. ubi Interpp. & Pannorm. in cit. c. Ecclesia 3. n. 10.*

19. *Sua* amen hæc, de rerum & actionum litigio, cum alienatione prohibita, doctrina patitur exceptiones; quia ejusmodi res in alios transferri variis casibus permittuntur: & *Primo* quidem ex causa dotis, vel propter nuptias donationis, *§. 1. cit. in fine*; quod hæc propter justam affectionem nuptiarum videtur esse causa necessaria; cum fortassis, quæ eò nomine dari possint, res aliæ non suppetant: & propterea adversarii divexandi præsumptio cesset. *Secundo*, causâ transactionis, aut divisionis rerum hereditiarum, *§. cit. nisi omnia* ejusmodi bona litigiosa essent inter hæredes eorumque adversarium; hoc enim casu in istius præjudicium dividi inter illos non possent, *Cephal. Consil. 64. n. 28. & cum eo cit. Farinacius 21. n. 266.* Tertio, per ultimam voluntatem, seu viam institutionis, aut etiam legati, *§. cit. & Novell. cit. cap. 1. §. Et hoc au-*

tem. Casu tamen, quò res litigiosa legatur, hæres litem cum defuncto captam periculò & commodò, sive damnò & lucrò legatarii prosequitur; cum iste, si hæres vicerit, legatum: si autem vincatur, nihil consequatur; ut adeò nihil, quàm eventus seu exitus litis relictus videatur, *§. Et hoc autem cit. & Auth. fm. C. de Litigiosis, Sichardus in l. Censurus 4. ibid. n. 23.* Quarto, cum consensu collitigantis, *22.* vel gratiâ Principis, imò aliquando ex justa causa, puta; quòd res alioquin esset peritura, ipsius judicis permissione, *Farinacius l. cit. n. 270.* Quintò, si alienatio fiat ab aliquo tertio, cui ea cum collitigante est adjudicata; cum enim respectu tertii vitio litigio si affecta non sit, ab isto facta ejus alienatio jure valet, *Menoch. cit. Præsumpt. 97. n. 45.* Sextò, si ab ipso collitigante alienetur, vel obligetur in eum casum, quò litigiosa desinet esse, *Sichardus in l. Censurus cit. n. 20. & ibi Bruneman. n. 6.* Septimò, si pendente lite, adversarium injustè & calumniosè agere, & de ejus non jure, evidenter constet, *Menoch. l. cit. n. 48. & aliis casibus, relatis ab isto & Haunoldo Tract. cit. n. 718.*

TITVLVS XVII.

De Sequestratione Possessionum & Fructuum.

¶ Um, lite pendente, nihil sit innovandum, regulariter interdicta est sequestratio: per quam res litigiosa, à possessore ablata, deponitur apud sequestrum.

ARTICVLVS I.

De Sequestrationis Natura, Decreto & Effectu.

003 SUMMA.

SUMMARIUM.

1. *Sequestri etymon.*
 2. *Ejus & Sequestrationis definitio.*
 3. *Sequestrari res litigiosæ quæcunque,*
 4. *Et apud quemcunque, etiam Judicem;*
 5. *Non tamen apud invitum possunt.*
 6. *Sequestratio species quadam est Depo-
siti latè sumpti:*
 7. *A quo strictè accepto variè differt.*
 8. *Eà non transferitur possessio:*
 9. *Nisi etiam ipsa sit litigiosa.*
 10. *Arrestu differentià à Sequestratione:*
 11. *Qua vel Voluntaria est, vel Neces-
saria.*
 12. *Ista ferè non nisi ad instantiam,*
 13. *Parte adversà citatà,*
 14. *Ex justa causa,*
 15. *Et præviâ summaria cognitione de-
cernitur.*
 16. *Sequester gerit curam rei apud se se-
questrata:*
 17. *Cui annexam beneficii collationem
&c. aliqui Necessario:*
 18. *Alij etiam Voluntario Sequestro ne-
gant.*
 19. *Melius adstruitur utrique,*
 20. *Juris conferendi capaci:*
 21. *Qui illud confert, litigantium vo-
luntatem exquirendò.*
3. **S**EQUESTER sic dicitur, quòd litigantes, vel potius ejus fidem isti sequantur, l. *Sequester* 110. ff. V. S. Gellius *Noti. Attic. Lib. 20. cap. 10.* Tholosan. *Syntag. Lib. 23. cap. 3. n. 5.*
4. Est enim Sequester tertia quædam persona, ad quam plures, puta, Actor & Reus, rem, de qua controversia est, sive mutuo consensu, sive præceptò judicis custodiendam, & victori restituendam deponunt, ut desumitur, ex l. *cit. & l. Licet* 17. pr. ff. *Depositi*; ac proinde sequestrare seu Sequestratio possessionū & fructuum, de qua *Rubrica* nostra, aliud non

est, quam illius & istorum ex manibus seu potestate Rei & Actoris depositio in manus alicujus terti, à quo custodiantur, & lite finitè ei, qui in causa vicerit, restituantur, Hostiensis in *Summa*, num. 1 & Barboza in *cit. Rubric. n. 7.*

Hujusmodi autem apud tertium depositionem, sive sequestrationem, de Jure admittunt res, quæcunque sub controversiam & custodiam capiunt, non solum temporales & immobiles, ut villa, prædium & similes possessiones, hisve annexæ, ut Ecclesiæ, Capellæ, Dignitates & Beneficia Ecclesiastica, c. *Examinata* 14. de *Judiciu*, c. *filectus* 2. &c. *Clemen. Unica* hic: & mobiles, sequere moventes, ut possessionum fructus, servus &c. *Rubric. cit. & l. Si hominem* 7. ff. *Depositi*: imò & liberæ personæ, ut fæmina, viro, se in matrimonium, aut ejus à se divertentis restitutionem petenti, excipiendo opponens metum, quòd id contractum, c. *Cam locum* 14. de *Sponsal.* Professionem Religiosam editam ante ejus consumationem, c. *Causam* 14. de *Probat. capitale* odium, aut lævitiam viri, c. *Ex transmissa* 8. &c. *Literas* 13. §. *fin. de Restit. Sponsal.* &c. Tholosan. *cit. cap. 3. n. 15.* & Tuschus *Prætic. V. Sequester conclusi* 201. an. 3.

Sicut res quæcunque, ita apud quemcunque deponuntur, qui fidelem ejus custodiam ac diligentem curam habiturus existimatur, unum tantum, vel etiam plures, saltem duos, ut Romæ consuevisse, testis est Vestrius apud *cit. Tholof. n. 12.* qualis tamen neuter litigantium, & istorum neutri ob singularem in alterum affectionem suspectus esse debet; ut facilis componatur lis: &, istà finitè, res victori sine fraudis aut violentiæ periculo restituantur. Judicem etiam sequestrum esse posse, idem negat n. 13. quòd id non congrua

congruat honestati. Sed, etsi ad præca-
vendam omnem suspicionem, officio se-
questri ferè meliùs abstineat, rei tamen
inter partes coram se litigiosæ curam &
custodiam admittere, Jure nuspian pro-
hibetur; imò eam admittenti non obscu-
rè favent textus, *l. Litigatores 11. §. 2.*
ibi, *Si res apud arbitrum deposita sunt,*
ff. de Arbitr. & clariùs l. Si fidejussor 7. §.
2. ibi, Apud officium deponi debet, ff.
Qui satisd. cog. Jalon. in §. fin. cit. n. 2.
& Curtius Jun. in *l. Unie. C. de Prohib.*
sequestr. q. 4.

Si verò rem litigiosam sequestret ap-
ud alium, iste ejus curam & custodiam,
sicut admittere non tenetur, arg. *l. Si*
hominem 7. pr. ff. Depositi; neque ordi-
nariè ad id compelli potest; cum seque-
ster ex contractu vel quasi obligetur, *l.*
Si quis §. 3. ff. de Dolo; contrahere autem
invitus nemo cogatur, arg. *l. Nec emere*
16. C. de Jure deliberandis; sic eam semel
voluntariè admittam, ad libitum & sine
authoritate judicis, ex justissima causa
permittentis, dimittere non potest, *l. Ei*
apud §. fin. ff. Depositi. Bartol. in banc
l. & Jalon in §. fin. cit. n. 3. Ex hacten-
us dictis

Patet primò, Sequestrationem vo-
luntariam speciem quandam esse Depositi
latius accepti, *l. Et apud §. 1. & l. Propriè*
6. ff. Depositi, Tholosan. *cap. cit. num. 3.*
Ab eo tamen strictius accepto non in uno
duntaxat: & Imprimis quidem differt;
quòd hoc de re inter alios non litigiosa:
sequestratio autem non nisi de re, inter ali-
quos in, vel etiam extra judicium, contro-
versa esse possit, *pr. cit.* Deinde; quòd
res apud aliquem deponi etiam ab uno
tantum: ejus autem sequestratio non nisi
à pluribus litigantibus fieri queat, *l. Propriè*
& pr. cit. Neque aliud rectè desu-
mitur ex *l. Si quis 9. §. 3. ff. de Dolo*, ubi
res à litigantium altero sequestrata per-

hibetur; quia hoc factum intelligi debet
cum colligantis consensu, ut textus cum
pr. cit. concilietur, Haunold. *Tom. 4. de*
J. & J. Tract. 10. n. 792. Præterea; quòd
rei pluribus communis depositum non
in solidum, sed à singulis pro parte, quam
in ea quisque habuit, *l. 1. §. 44. ff. Depo-*
siti; rei autem litigiosæ sequestratio ab
unoquoque in solidum: non pro parte
tantum facta intelligatur, *pr. cit.* Et de-
mum; quòd res deposita repeti ad libitum
possit, §. *Præterea 3. Instit. Quib. mod.*
oblig. re contrab. sequestrata autem non
nisi controversià decisà, *l. Et apud cit. §.*
2. imò hâc decisà cedit victori, *cit. Ho-*
stiens. n. 2.

Non desunt graves DD. qui hanc
inter ea differentiam statuunt, quòd de-
positione sola rei detentio & custodia,
l. 1. pr. ff. Depositi; sequestratione au-
tem, saltem communi partium consensu
factâ, ejus etiam possessio in tertiam per-
sonam transferatur, propter *l. Licet §. 1.*
ibi, *Rei deposita non sola proprietat, sed*
& possessio manere dicitur apud deponen-
tem: nisi apud sequestrum deposita sit;
nam tum demum possidet; id enim agitur
ea depositione, ut neutrius possessioni id
tempus procedat. Contrà alii frequen-
tiori calculo possessionem in sequestrum
etiam voluntarium transferri: & ex *l. cit.*
desumptam inter Depositum & Sequestra-
tionem differentiam negant; propter tex-
tum, *c. Examinata 15. de Judiciis*, quòd
rei quasi possessionem in sequestru trans-
latam non obscure negatur. Quòd DD.
dissidium, *l. Interesse 39. ff. de Acquir.*
posseß. insinuata distinctione RR. compo-
nunt; vel enim, inquiunt, inter partes ex-
pressè actum est; ut ipsa rei possessio se-
questratur, seu apud tertium deponatur;
quòd fortassis ea ipsa sit litigiosa: vel
simpliciter & custodiæ causâ in tertium
translata est? Si potius, eam in sequestrum
volun-

voluntarium transferri; ac proinde à priori ejus possessione inchoatam præscriptionem interrompi, etque remedia possessoria auferri, concedunt: & contra negant casu posteriori, sive, quò de possessione transferenda actum non est, Felinus in c. *Examinata* cit. n. 10. Laiman. in c. *Dilectus* 2. n. 3. Gonzalez in c. *Ab eo* 3. b. n. 5. & Haunold. *Tract. cit. n. 794. ex l. Interesse* cit. de sumptam distinctionem firmans eâ ratione; quòd, cum possessio jus valde æstimabile, ejusque commoda minimè levia sint, eam facillè dimittere, aut temerè abijcere velle, nemo facillè præsumatur. Ne autem distinctioni, l. *Licet* cit. §. 1. adverteretur, hunc ad prius ejus membrum & casum, quò sequestrata est ipsa possessio litigiosa: aut, ut ista apud litigantium neutrum sit, specialiter convenit inter litigantes, cit. aliiq. DD.

10. Patet secundò, eandem sequestrationem, licet commune aliquid habeat cum Arresto, ab isto tamen multùm differre; cum istud, non species depositi, aut alterius contractus vel quasi, sed manus quædam injectio sit: & contra, quàm sequestratio, ab uno tantùm, de re etiam non litigiosa, & non tam causâ custodiæ, quàm impediendæ translationis rei, vel personæ soleat exerceri, Hunnius in *Trentl. disp. 26. q. 11.* & Haunold. l. cit. n. 801.

11. Porrò Sequestratio valde celebri, & jam insinuatâ partitione, alia Voluntaria seu Conventionalis dicitur, alia Necessaria seu Judicialis: quarum illa mutuò utriusque litigantium consensu: ista ferè

12. utròque, vel saltem illorum alterò invitò, fit autoritate & mandato judicis, eam ordinariè & extra casum, quò, ne ad manus & arma deveniatur, periculum est, non decernentis, nisi ad instantiam partis. Quâ petente, ut ad hujusmodi sive judicialem sequestrationem procedatur,

Primò citari à judice debet pars adversa, contra quam ea est decernenda; notissimi enim Juris est, in omnibus actibus, qui cum causæ cognitione decerni solent, citandam partem, cui iis præjudicatur, l. *De unoquoque* 47. pr. ff. de Re judic. Nisi adversa pars suspecta de fuga & periculum esset, ne ad eam capiendam ipsa citatione instruat & animetur; hòc enim casu ad rei controversiæ sequestrationem, parte non citatâ, procedi posse, cum Baldo in l. *Si fidejussor* cit. §. 2. docet Curtius de *Sequest. q. 7. num. 40.*

Secundò; ut sequestrationem pars non calumniandi & adversarium vexandi, sed rei conservandæ & quod suum aut debitum est, conservandi animò petat, Panormit. in c. *Dilectus* 2. n. 28. & propterea eam petendi justam, v.g. fugæ, dissipationis, deteriorationis causam lubellè, prælitò, si hujusmodi causâ manifestata non sit, & adversarius exigat, calumniæ juramentò, judici ostendat, arg. l. *Qui bona* 13. §. 13. ff. de Damno infesto, Vincentius Caroc. 1. de *Sequest. p. 3. q. 2.* & Harprecht in §. *Præterea* 3. *Instit. Quib. mod. re contrab. n. 136.*

Tertiò; ut, qui eam petit, de Jure suo, sive id, quod petit, suum aut sibi debitum, judicem saltem summarè doceat; cum enim, lite pendente, in præjudicium partis aliquid innovari nec Jus, nec ratio permittat, sicut ad missionem in possessionem ex primo decreto, sic etiam ad sequestrationem, non ad simplicem petentis assertionem procedendum, sed priùs ab isto de jure judici fides facienda est: quod non solum per instrumentum publicum, ut aliqui volunt, sed etiam per alias probationes, v.g. per testes, fieri potest, arg. l. *Si fidejussor* §. 2. cit. ubi sequestratio permittitur, si persona sit suspecta. Ratio est; quia hujusmodi probatio sufficit ad mis-

ad missionem in possessionem ex primo decreto, & ipsam rei personam apprehensionem, quæ majoris præjudicii sunt, ut cum Panormit. *cit. n. 28.* docent & rectè arguunt *cit. Curtius q. 12. n. 51. & Caroc. q. 2.*

Quartò; ut ejus decreto præmittatur cognitio causæ, quâ judex, citatis & auditis partibus, accuratè dispiciat, an jus actoris saltem summarie sit probatum, & adversarii defensiones non relevantes: an sequestrationis petitiæ causa sufficiens & jure approbata, vel ab isto expressè approbata gravior sit, Harprecht §. *cit. n. 137.*

16. Porrò Sequester, sive Voluntarius, sive Necessarius sit, rem sibi commissam diligenter custodire, ne quid ipsius dolò latæ culpâ incommodi patiat, ipsius curam gerere, & ejus fructus colligere, & si servandò servari nequeant, pretium inde collectum, & lite finita cum ipsa re victori restituendum, servare debet, *c. Ex literis 11. Clement. unic. l. Et apud §. 2. cit. & l. Si in Asia 12. §. 2. & 3. ff. Depositi.* Ipse verò omnia damna, ex re sequestrata accepta & sumptus, omnèque id, quod in eam necessariò, vel utiliter impendit, repetere potest; ne officium, quod alieni, non sui, commodi causâ accepit, ipsi sit damnosum, *l. Si servus 61. §. 5. ff. de Furtis.* Unde

17. Dubium oritur & non modica controversia inter DD. est, an Sequester, v.g. castri Jus Patronatûs, vel Prælaturæ aut alterius dignitatis, conferendî, eligendî &c. jura annexa habentis, lite & sequestratione pendente, ad beneficia vacantia clericis præsentare, illa his conferre &c. valeat.

Quidam enim cum Selva de Benefic. p. 2. cap. 9. & Tholosano similis Tractatus cap. 38. n. 18. eam potestatem sequestro Voluntario concedunt, & negant

Necessario; quòd illi, non etiam illi, competat possessio rei sequestratæ, *l. In revesse 39. ff. de Acquir. possess. & l. Unica C. de Prohibita sequest.*

Alii cum Panormit. *in c. Examinata 15. de Judic. n. 15.* eam negant utrique. Primò; quòd rem sequestratam neuter possideat; eamque ex una, non administret nomine proprio *l. cit.* ex altera vero parte, præsentatio, collatio &c. alieno nomine fieri non possit, eò ipsò; quòd, cujus nomine faciendâ sit, nesciatur, & litigetur. Secundò; quòd rei sequestratæ fructus, qualis respectu Patronatûs & conferendi jurium præsentatio & collatio sunt, servare teneatur victori, *c. 1. & Clement. unic. à hic &c.* Tertio; quòd sequester comparetur creditori, detinenti pignus; cui, in re oppignoratâ, præsentandi aut conferendi jura annexa habente, jurium istorum exercitium non competit, *c. Cum Bertholdus 18. de Sent. & re judic.*

Demum & melius alii præsentandi, &c. potestatem sequestro utrique, istius capaci, adstruunt & Rotæ Decis. firmiter Gonzalez ad Reg. 8. Glossam 23. num. 17. Garcias de Benef. p. 5. cap. 6. à n. 1. & Vallensis Lib. 1. de Benef. tit. 12. num. 3. eâ permoti ratione; quòd ad sequestrum spectet administratio rei sequestratæ, quoad spiritualia & temporalia, & executio jurium ipsius, ut patet ex *cit. Clement.* ubi illi plena istius cura conceditur; imò expressè exercitium jurium beneficio sequestrato annexorum, & ipsa collatio Episcopatus annexa tribuitur à Glossa, *ibi, V. Beneficium.*

In contrarium allatæ rationes non urgent. Prima; quia sequestro administratio, ac proinde etiã præsentatio, collatio &c. non competit ratione possessionis, sed ratione sequestrationis; & ista facit nomine alienò judicis, sive superioris,

Pp

ris, à

- ris, à quo non tantum custodiam, sed etiam curam, & cum ista iurium rei sequestratæ annexorum, exercitium accepit, *Clement. cit.* Altera; quia, victori eos duntaxat fructus servare debet, qui servari possunt, & ditiores efficiunt: quales non sunt presentatio, collatio beneficii &c. quarum dilatio & diutina istorum vacatio affert damnum Ecclesiæ & periculum animarum: præterquam, quod nullum temporale lucrum afferat presentanti, vel conferenti, *Palao Tratt. 12. disp. 2. p. 28. n. 6.* Postrema; quia sequester creditori non æquiparatur, quando non est eadem ratio utriusque: sicut contingit in presenti; cum sequestro exercitium iurium rei sequestratæ & presentatio &c. solum permittatur propter incertitudinem domini vel possessoris: qui certus est respectu rei oppignoratæ, *Pirching Lib. 3. Tit. 5. n. 89.*
20. Dixi tamen, *Istius potestatis capaci,* qualis laicus respectu iuris eligendi, conferendi, secluso privilegio, non est: et si talis sit respectu iuris patronatus seu presentandi, *Garcias cit. cap. 6. n. 13.*
21. Conveniens etiam est; ut, quod à se visum asserit *Rebuffus* apud *Tholos. l. cit.* sequester castri vel Prælatuæ super presentatione vel collatione faciendâ colligantium voluntatem exquirat, & ad beneficium presentet eum, in quem uterque consentit: aut, si dissentiant, eum, qui ex duobus per eos nominatis dignior apparet: nisi tertii alicujus presentationem suadeat ratio specialis.
- ARTICULUS II.**
De Sequestratione Jure prohibita & permitta.
SUMMARIUM.
22. *Sequestratio Voluntaria Jure licita:*
23. *Necessaria prohibita est:*
24. *Ut eâ generaliter non pecunia datur, taxat,*
25. *Sed alia quoque res nequeant sequestrari.*
26. *Permittitur specialiter I. Cùm reus de fuga &c.*
27. *II. Aut maritus de dotis dissipatione &c. est suspectus:*
28. *III. Cùm periculum est, ne partes veniant ad arma:*
29. *IV. Cùm non sit, quod debeat ratione rei litigiosa:*
30. *V. Cùm appellatum est contra modum executionis:*
31. *VI. Cùm missionem ex primo decreto rei,*
32. *VII. Vel persona qualitas non admittit,*
33. *Quamdiu contumacia durat:*
34. *VIII. Cùm ita missus in possessionem dissipat fructus.*
35. *IX. Cùm possessor à sententia appellavit:*
36. *Atque insuper periculum est dissolutionis.*
37. *X. Si contra possessorem definitum in Curia lata sit super beneficio.*
38. *Hoc tamen sequestrari nequit, cùm illa contra actorem:*
39. *Vel contra reum super solo contra beneficium:*
40. *Vel super isto non in sed extra contrâ Curiam Romanam:*
41. *Aut in Curia contra triumvalem possessorem est lata:*
42. *Vel ante sequestrationis mandatum à Curia acceptum.*
43. *Casus sequestrationis à Pio V. permissa,*
44. *Aut præcepta.*
- R**egula est, rei litigiosæ Sequestrationem ordinariè prohibitam: non quidem Voluntariam; hanc enim generatim